

Základní kroky – stručná rekapitulace

Postup vychází z některých kroků a popsaných postupů na webu Stummiforum a dále pak v různých verzích na našem fóru. Základem stromu je drátěná kostra, na tom se nic nemění. Malé větvičky s jehličím jsou opět realizovány pomocí travních vláken. Zásadní rozdíl je ale v metodě aplikace travních vláken (floku).

Standardní metoda s elektrostatickou flokovačkou je poměrně složitá a „nečistá“, metodu rozhodně nelze doporučit do obýváku, nebo na kuchyňskou linku. Kdo s elektrickou flokovačkou pracoval ví, o čem je řeč. Po skončení práce vlákna ulpívají všude, zejména tam, kde je to nežádoucí. Na druhou stranu, použití travních vláken různé délky a zejména v poslední fázi výroby aplikace vláken délky 0,5mm, zajišťuje zcela bezkonkurenční vzhled stromku.

Uvažoval jsem o možnosti, jak by šlo nahradit krok, vyžadující elektrostatickou flokovačku. Na stopu mně přivedla notoricky známá nabídka Noch: „Mechanický zatravněovač pro statickou travu“ (Puffer Bottle, Item ref. 08100). Je to něco jako malá plastová láhev od kečupu. Pro deklarované použití na zatravnění modelové krajiny bych měl pochybnosti o dostatečné účinnosti, ale princip, kdy travní vlákna jsou třením v nádobě elektrostaticky nabita, jde použít při výrobě stromků.

Zásadní změna postupu spočívá v tom, že se neflokuje z nádoby ven na kostru, ale naopak, kostra se vloží dovnitř nádoby, která se uzavře. Nádoba musí být samozřejmě z plastu (použil jsem nádoby vyrobené pravděpodobně z PE). Nejprve jsem použil malou válcovou nádobku od nějakého přípravku, o velikosti větší lékovky, později nádobu od bazénové chemie o objemu cca 1 litr. Do víka nádoby jsem vyvrtal malý otvor, kterým při práci prochází spodní část kmene.

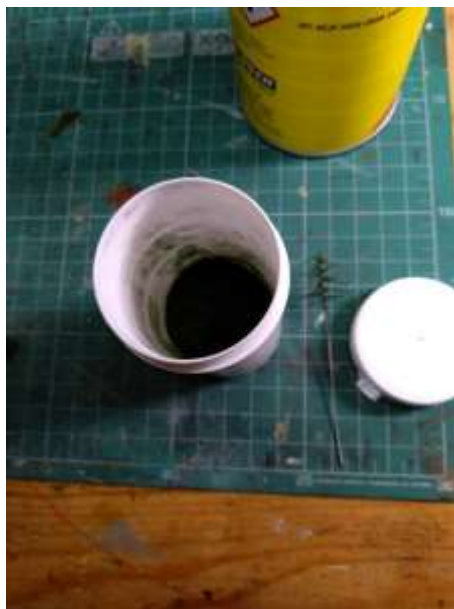
Pokusy jsem zahájil se stromky malé a střední velikosti, abych otestoval účinnost metody a obecně její použitelnost v praxi. Po prvních pokusech se zdá, že je metoda až překvapivě účinná. Lze takto nanášet v první fázi vlákna o délce 2mm (pro smrky nejmenšího vzrůstu), 4,5mm i 6,5mm na střední i velké stromy. Stejně tak lze bez problémů nanášet v konečné fázi 0,5mm vlákna. Moje pokusy jsem realizoval s vlákny MiniNatur 4,5mm, 2mm, 0,5mm a Model Scene 6,5mm.

Poznámka:

Je výhodné si opatřit více nádob a používat je vždy pro jednu délku vláken. S ohledem na elektrostatický náboj není jednoduché nádobu vyčistit od zbytků delších vláken. Postup samozřejmě vyžaduje trochu praxe a experimentování, než se dostaví uspokojivé výsledky. Každopádně věřím, že se dá na této metodě dále pracovat. Metoda je navíc nenáročná na spotřebu materiálu a je poměrně čistá. Většinu prací lze opravdu dělat v obýváku, případně v kuchyni. Tedy, snad s výjimkou stříkání barvy na kmen a použití lepidla ve spreji...

Malá a střední velikost smrku - postup při flokování vláken v krocích:

1. Do nádoby dáme malé množství vláken (stačí pokrýt dno, prostor na stromek musí zůstat zcela volný). Po uzavření víka nádobou malou chvíli potřásáme, aby se vlákna vzájemně oddělila a získala elektrický náboj třením o stěny. (Touto cestou se také dobře daří rozptýlit nežádoucí chuchvalce v balení floku některých výrobců).

2. Kostru stromku opatrně ze všech stran a zespodu stříkneme slabě lepidlem ve spreji (vyzkoušeno Noch Spray Adhesive „Haftfix“, Item ref. 61151, BISON Spray Adhesive a Prisma Tech Perma Glue). Lepidlo by nemělo tvořit kapky, nebo dokonce z kostry stékat. V praxi je vyzkoušeno, že postačuje velmi malé množství. Tj. stříkat krátce a z větší vzdálenosti.
3. Nádobu otevřeme a zespodu do otvoru ve víku zasuneme kmen stromku tak, aby koruna zůstala volně, zhruba uprostřed.

4. Uzavřeme nádobu a chvilku potřásáme obsahem tak, aby se vlákna co nejlépe rozptýlila v prostoru (nádobu také otáčíme, aby se vlákna dobře nanasla i zespodu větví). Zároveň přidržujeme zvenku kmen v ose. Jednak aby se stromek pokud možno nedotýkal stěn nádoby a také se přidržím stromku prsty vodivá kostra „uzemní“.

5. Před otevřením klepneme několikrát s nádobou o tvrdou podložku, aby odpadl přebytek vláken zpět na dno nádoby. Otevřeme víko, případné přebytky volných vláken ještě sklepneme zpět. Ihned několikrát silně ofoukneme vlákna od špičky směrem dolů (tím se volná vlákna odstraní a přichycená vlákna srovnají více méně směrem dolů).

6. Případné nepravidelnosti nebo shluky vláken opravíme pomocí pinzety.

7. Nyní celý smrk nastříkáme matným hnědým lakem, případně u vzrostlých stromů na to ještě zinkovým sprejem (tmavý zinek). Pokud u nejmenší velikosti stromků lze barvení vynechat a ihned přistoupit ke druhé (konečné) fázi, s použitím krátkých vláken 0,5mm. Postup je stejný, jako v krocích 2. – 6., nyní dbáme na to, abychom

použili skutečně minimální množství lepidla. Rozhodně se nesmí na dřívě nanesených vlákních vytvářet kapky lepidla, nebo silná vrstva.

Poznámka: Pokud používáme jednu nádobu pro obě délky vláken, je nezbytné před flokováním vláken 0,5mm nádobu i víko dobře vyčistit. Zabrání se tím nanesení zbytků delších vláken na konce větví (v detailu pak působí rušivě).

8. Po kontrole a případné konečné korekci detailů se doporučuje provést konečnou fixaci velmi slabým nástřikem (spíš „naprášení“ jemné mlhy z větší vzdálenosti). Zkoušel jsem opět lepidlo ve spreji, ale chce to velkou opatrnost. Pokud bychom nástřik přehnali, lepidlo na koncích vláken zbledne a získáme dojem stříbrných smrků.

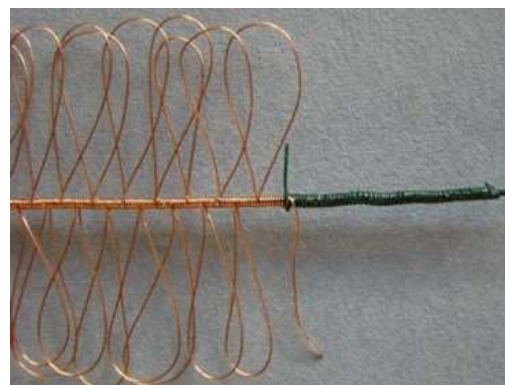
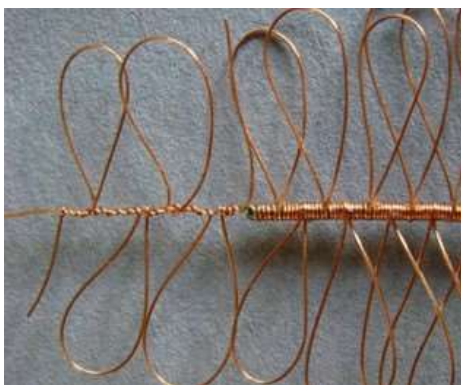
Poznámka: po delším časovém odstupu nemohu fixaci lepidlem ve spreji doporučit. Sice dokonale brání odpadávání vláken, ale nyní, po několika měsících, jsou některé stromky stále lepivé a bude na nich ulpívat prach a nečistoty. Dá se také použít fixace silně ředěnou disperzí (Duvilax, Pattex, Herkules...), ale zde je riziko, že se jemná vlákna vzájemně slepí, což degraduje vzhled. Bezbarvý lak mně také zklamal, po nastříkání stromek silně zbělal. V tomto kroku vidím ještě prostor k dalším experimentům. Možná je správné řešení lak na vlasy (extra silný, č. 5 samozřejmě bez lesku, třpytek apod.).

9. Necháme stromky před další manipulací dokonale zaschnout. Nakonec lze pinzetou a nůžkami doladit případné detaily.

Zde je pro úplnost zkrácený postup výroby smrků dle Stummifora, doplněný o fotky koster stromků malého vzrůstu. Tam, kde je krok „flokování“, lze použít shora popsany postup. Celkový souhrn postupu výroby platí pro vysoké smrky, s volnou spodní částí kmene. Pokud realizujeme stromky nižšího vzrůstu, je postup poněkud jednodušší (zejména není potřeba nanášet na kmen imitaci kůry, stačí nátěr kmene tmelem Ostafix. U stromů malého vzrůstu také použijeme pro základní „ovětvení“ kratší vlákna (4,5mm, u těch nejmenších postačí i 2mm).

1. Umotání drátěné kostry (pro TT délka kmene 15 – 20cm), cca 50-60 smyček celkem, smyčka každý 4-5 ovin, posledních 5 smyček na tenkém drátku ke špici. Tady je pro upřesnění i nějaká fotka ze Stummifóra.

2. Pro smrky do hustého porostu je dobré počet smyček výrazně snížit, ponechat dolní 2/3 kmene prázdné, resp. se suchými větvemi. Zafixovat kmen napuštěním vteřinovým lepidlem. Sušení.

3. Rozstříhat, zkrátit a natvarovat větve. U vzrostlých smrků lze dolní část kmene ovinout drátem cca 0,6mm. Celé pokrýt slabě ředěným tmelem (Ostafix). Po zaschnutí opakovat v dolní třetině volnou část kmene pokrýt jemným dřevěným prachem nebo nejjemnější frakcí písku (znázornění hrubé struktury kůry). Sušení. NA fotkách jsou stromky nejmenšího vzrůstu i vzrostlí jedinci do hustého lesa (po nanesení Ostafixu, ještě před pokrytím jemnou frakcí písku).

4. Konečná úprava tvaru, odstranění zbytků volného prachu atd.
5. Lehce stříknout, spíše jen poprášit (matným hnědým lakem) část s větvemi – jako základ před flokováním (lépe drží lepidlo)
6. Zespodu nastříkat po obvodu lepidlo ve spreji a okamžitě flokovat 4,5 – 6mm vlákny. Srovnat vlákna ofouknutím od vrcholu dolů. Přebytek (na špici, u kmenu...) odstranit pinzetou. Sušení cca 1 hod.
7. (Alternativně – v případě nedostatečné hustoty koruny z předchozího kroku: Znovu stříknout lepidlem a flokovat 4,5mm vlákna kolmo ke kmenu. Odstranit přebytečná vlákna. Sušení.)
8. Nastříkat matným hnědým lakem. U vysokých stromů s volným kmenem: přes hnědou barvu ihned stříkat zinkovým sprejem (tmavý zinek) – zejména ve spodní části. Tím se imituje stříbřitá barva kůry smrku. Sušení.
9. Natvarovat nůžkami konce větví (zúžení) a ostříhnout vlákna směrem vzhůru, úprava špičky (konečná úprava pro flokování 0,5mm).
10. Zespodu a po obvodu nastříkat lepidlo ve spreji a okamžitě flokovat 0,5mm.
11. Očištění od přebytečných vláken, dotvarování a konečná fixace velmi slabým a opatrným nástřikem – viz popis procesu flokování výše.